

Když ještě sekery měly uši...

Jistě si mnozí z nás pamatují (aspoň z příprav na maturitní zkoušku) dávný příběh o řeckém hrdinovi Odysseovi a jeho ženě Pénélopě. Po dlouhých dvaceti letech, kdy se Odysseus vrhal do nesčítných dobrodružství a občas jen o vlásek unikal smrti, se konečně vrátil na svoji rodnou Ithaku. Přišel zrovna včas. Jeho žena Pénélopa právě naznala, že čekat na muže dvacet let je právě tak akorát a rozhodla se znovu vdát. Za muže ale hodlala pojmut jenom toho, kdo dokáže prostřelit lukem dvanácti seker. Vzpomínám si, že ani paní profesorka literatury nám nebyla schopna vysvětlit, jaké že to byly tehdy „ušaté sekery“ a jak těžký vlastně čekal na nápadníky úkol. O několik let později, už na katedře archeologie, jsem ko-

nečně „záhadu“ prohlédla. Sekery s ouškem se skutečně v době bronzové masově vyráběly. Ucho sloužilo k pevnějšímu připevnění bronzové sekerky k topírku, nejspíš pomocí lýkových nebo kožených řemínků. Tvar byl natolik oblíbený a osvědčený, že se s ním setkáváme nejen v pravěku Řecka, ale prakticky po celé tehdejší Evropě. I v Muzeu regionu Valašsko uchováваме několik „ušatých“ exemplářů, které naznačují, jak obtížné bylo splnit zkoušku krásné Pénélopy. Sekery doby bronzové byly totiž výrazně drobnější než dnešní náradí a otvor v ouš-

ku byl právě tak velký, aby jím prošel šíp. Ale zpátky k příběhu. Odysseus, nepoznán po tak dlouhé době vlastní ženou, se do soutěžního klání zapojil. I v tomto dobrodružství stála Štětěna na jeho straně a svým střeleckým uměním opět Pénélopu získal. Když poté ještě pro jistotu postřelil všechny ostatní její nápadníky, nestálo už jejich staronové lásce v cestě vůbec nic.

Mgr. Eva Čermáková, Ph.D.

archeoložka Muzea regionu Valašsko, ve Valašském Meziříčí

obr. *Sekerka s uchem z Milotic (mladší doba bronzová)*